

TELŠIŲ „ATEITIES“ PROGIMNAZIJOS ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Progimnazijos etikos kodeksas (EK) – tai elgesio idealų deklaracija.
2. EK jungia filosofines nuostatas ir aukštus idealus, įspėja vengti neteisėtų veiksmų ir laikytis apibrėžtų moralinių principų, kurie gerina asmeninį ir tarpasmeninį elgesį.
3. EK skiriamas tam, kad padėtų mokyklos darbuotojams suprasti etiško elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame gyvenime, bei padėtų jas spręsti.
4. EK papildo mokytojų ir darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos LR švietimo įstatyme, mokyklos nuostatuose, vidaus tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose aktuose.

III. TIKSLAI

5. Siekti, kad atskiro mokytojo, personalo darbuotojo, mokinio veikla keltų asmens bei progimnazijos garbę bei prestižą.
6. Užtikrinti, kad visų progimnazijos bendruomenės narių tarpusavio santykiai būtų pagrįsti tolerancijos ir pagarbos vienu kitiems principais.

III. PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR REIKALAVIMAI

7. Bendruomenė įsipareigoja aktyviai palaikyti kolegialiai priimtus įstaigos veiklos siekius, garbingai atstovauti įstaigai, etiškai elgtis tiek įstaigoje, tiek viešojoje erdvėje, tinkamai reprezentuoti jos vardą rajone, Lietuvoje ir užsienyje.
8. Puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei su savivaldos institucijomis.
9. Vadovautis skirtingų lyčių lygybės principu, būti tolerantiškiems kitai nuomonei, kitų tautybių, rasių, religinių bei politinių įsitikinimų atstovams.
10. Gerbti ir prisidėti, puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.
11. Tausoti ir atsakingai naudoti mokyklos turtą, išteklius, taupiai naudoti lėšas.
12. Objektyviai vertinti kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiskai patariant ir padedant vieni kitiems.
13. Neleistinas neigiamų emocijų – nervingumo, pykčio, nesusivaldymo – nekontroliavimas bendraujant su kitais bendruomenės nariais.
14. Korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą esamas negeroves.
15. Neleistinas nekorektiškas kolegos kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitokių motyvų.
16. Neleistinas konfidencialios informacijos atskleidimas tretiesiems asmenims, nesant specialaus pagrindo, bei privataus pobūdžio informacijos apie mokinį naudojimas be jo tėvų ar globėjų sutikimo.

17. Progimnazijos bendruomenės nariai savo elgesiu reprezentuoja progimnaziją, todėl bendraudami su visuomene, žiniasklaida, privalo būti lojalūs ir susilaikyti nuo asmeninės nuomonės išsakymo apie progimnazijos veiklą, saugoti progimnazijos duomenų konfidencialumą. Valstybinių institucijų pareigūnams bei žurnalistams informacija, susijusi su progimnazijos veikla, teikiama tik su progimnazijos administracijos žinia.

IV. ADMINISTRACIJOS ETIKOS NUOSTATOS

18. Mokyklos administracija toleruoja politinių, religinių, filosofinių pažiūrų, nuomonių įvairovę, sudaro sąlygas tartis ir susitarti. Skirtingi pedagogų statusai, kvalifikacinės kategorijos ir pareigos neturėtų kliudyti visiems pedagogams lygiateisiškai reikšti nuomones ir ginti savo įsitikinimus.
19. Administracijos santykiai su kiekvienu bendruomenės nariu grindžiami lygiateisiškumo principu, be asmeninių simpatijų ir antipatijų.
20. Administracija negali reikalauti ar rinkti informacijos apie asmeninį darbuotojų gyvenimą, nesusijusį su darbo reikalavimais.
21. Progimnazijos vadovo vertinimai ir sprendimai yra pagrįsti realiais darbuotojų nuopelnais, faktais ir nešališki.
22. Darbuotojai, siekiantys aukštesnės kvalifikacinės kategorijos, paremiami nepriklausomai nuo jų asmeniško artimumo ar paklusnumo administracijos vadovui.
23. Darbuotojai turi teisę gauti iš administracijos visą informaciją, svarbią jų ir įstaigos darbui. Administracija negali nuslėpti ar tendencingai iškreipti informacijos, turinčios įtakos darbuotojo karjerai ir darbo kokybei. Bendruomenei svarbūs sprendimai įstaigoje priimami ir skelbiami remiantis viešumo principais.
24. Teisingai, tolygiai paskirsto darbą ar atskiras užduotis pavaldiniams.
25. Teisingai, išsamiai nagrinėja pavaldžių darbuotojų ar moksleivių pasiūlymus, prašymus ir pateikia argumentuotus ir taktiškus atsakymus.
26. Nesinaudoja asmeniniais ir politiniais tikslais progimnazijos nuosavybe ar Valstybės patikėtais materialiniais bei finansiniais resursais.
27. Naudoja suteiktas galias ginti bendruomenės interesus.
28. Administracija užtikrina psichologiškai saugias darbo sąlygas, kad darbuotojas galėtų atlikti visas užduotis kokybiškai, be streso ir skubos: informaciją pateikia iš anksto ne tik žodžiu, bet ir raštu elektroniniame dienyne ir skelbimų lentoje.
29. Siekdama išvengti konfliktų, svarbius klausimus ypač apmokėjimo už darbą, premijų skyrimą, svarsto viešai.

V. PEDAGOGŲ ETIKOS NUOSTATOS

30. Nežemina pedagogo vardo netaisyklinga kalba arba raštu, etiketo nesilaikymu, nevalyvumu ir nemandagumu, žalingais įpročiais.
31. Mokyklos pasiekimų nenaudoja savigyrai arba kitų įsitikinimų ir ideologijų žeminimui; pagarbiai vertina kitų žmonių veiklą.
32. Taupiai naudoja valstybės ir rėmėjų skiriamas lėšas, gerbia jų turtinius interesus.
33. Nesinaudoja saviems tikslams turima tarnybine galia.
34. Teisingai ir objektyviai vertina kitų darbus ir pastangas, atskleidžia neišnaudotas galimybes, geranoriškai pataria.
35. Skatina ir palaiko tiesos siekimą, laisvą keitimąsi idėjomis;
36. Nesitaiksto su kolegų ar bendruomenės narių netaktiškumu ar žmogaus teises bei orumą pažeidžiančiu elgesiu.
37. Neignoruoja ir neneigia pedagoginei veiklai talkinusių žmonių arba organizacijų įnašo.

38. Pagarbiai elgiasi su mokinių tėvais, kitais žmonėmis, atsižvelgia į kultūrinius, lyties, religijų skirtumus, nepažeidžia kitų orumo, jų demokratinių ir asmens laisvės teisių.
39. Konfliktinėse situacijose elgiasi tolerantiškai ir savikritiškai. Išklauso visų pusių argumentus ir ieškoti objektyvaus sprendimo.
40. Neleistinas konfidencialios informacijos apie pedagogus (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, kompetencija, asmeniniai reikalai ir asmeninės savybės, elgesys, gyvenimo būdas, apranga) pavišinimas arba viešas aptarinėjimas.
41. Neleistinas nepagarbus, familiarus pedagogo elgesys su mokiniu, mokinio asmeninių savybių, šeimos aptarimas ar pavišinimas asmenims, tiesiogiai nesusijusiems su jų ugdymu, problemos sprendimu.
42. Atrinkdamas ir perteikdamas informaciją mokiniams, laikosi objektyvumo, tinkamumo ir padarumo principų. Informacijos negalima tendencingai iškreipti ar pakeisti jos autorystės.
43. Su ugdytiniais ir visais kitais yra pagarbus, mandagus ir korektiškas (nekeliantis balso), nestokojantis humoro jausmo.
44. Vengia nesąžiningos profesinės konkurencijos tarp kolegų, nedalyvauja negarbinguose sandoriuose, neslepia visiems mokytojams skirtos informacijos.
45. Supranta, kad kritika, skiriama kolegų arba administracijos darbui, veiksams, sprendimams, požiūriams, poelgiams vertinti, neturėtų žeminti kritikuojamų asmenų. Ji turi būti pagrįsta, konstruktyvi, taktiška, neužgauli, geranoriška.
46. Neleistinas nekorektiškas kolegų darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas (ypač su mokiniais ir tėvais).
47. Neleistinas pedagogo nepagarbus atsiliepiamas apie nedalyvaujančio kolegų pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes.

VI. PERSONALO DARBUOTOJŲ ETIKOS NUOSTATOS

48. Personalo darbuotojai įsipareigoja su kolegomis, mokytojais, moksleiviais, mokinių tėvais, progimnazijos svečiais neeskaluoti konfliktų.
49. Nepagarbus atsiliepiamas apie kolegų darbą ir asmenines savybes.
50. Personalo darbuotojai įsipareigoja neviešinti ar viešai neaptarinėti konfidencialios informacijos apie progimnazijos bendruomenės narius..
51. Atsiradus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgiasi tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai. Išklauso visų pusių argumentus ir ieško objektyviausio sprendimo.
52. Tausoja ir atsakingai naudoja progimnazijos turta, medžiaginius išteklius, taupiai naudoja visas lėšas.
53. Neleistinas progimnazijos nuosavybės niokojimas dėl piktavališkumo arba dėl aplaidumo.

VII. KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

54. Priimant progimnazijos EK būtinas viešas jo projekto svarstymas.
55. Kodeksas turi būti priimtas kaip įsipareigojimas.
56. Skelbiamas mokyklos internetiniame puslapyje.
57. Progimnazijos bendruomenė įsipareigoja gerbti EK ir rūpintis jo veiksmingumu.
58. EK vykdymo priežiūrą atlieka atstovavimo pagrindu sudaryta etikos komisija, susidedanti iš 5 asmenų: 3 mokyklos pedagogų, 1 personalo darbuotojo ir 1 administracijos atstovo, išrinktų Mokyklos tarybos posėdyje slaptu balsavimu.
59. Etikos komisija savo darbą atlieka vadovaudamasi patvirtintu etikos komisijos darbo reglamentu.
60. Mokyklos etikos komisijos nariai, vadovaudamiesi atsakomybe, viešumu turi siekti teisingai nagrinėti prašymus, skundus, pareiškimus, neturėti asmeninio išankstinio

nusistatymo, savo įgaliojimus naudoti, priimant nešališkus sprendimus, nesinaudoti tarnybine padėtimi.

61. Sankcijos už mokytojų etikos pažeidimus atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą – moralinio poveikio priemonės (pastaba, išpėjimas).
62. EK negali numatyti visų nepagarbos pripažintoms pedagoginėms vertybėms atveju, todėl etikos komisija, spręsdama konkrečius pareiškimus dėl neetiško elgesio, EK nenumatytais atvejais turi spręsti, ar konkretus poelgis suderinamas su pripažintomis pamatinėmis etikos vertybėmis, ar gali būti toleruojamas.
63. EK, siekdama pamatinėmis vertybėmis pagrįstų bendruomenės narių santykių, gali siūlyti bendruomenei nuolat palaikyti ir tobulinti emocinį intelektą.